

International
SOCIAL SCIENCES
STUDIES JOURNAL

SSSjournal (ISSN:2587-1587)

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines in Social Sciences

Vol:5, Issue:48
sssjournal.com

pp.6062-6073
ISSN:2587-1587

2019
sssjournal.info@gmail.com

Article Arrival Date (Makale Geliş Tarihi) 06/08/2019 | The Published Rel. Date (Makale Yayın Kabul Tarihi) 28/10/2019
Published Date (Makale Yayın Tarihi) 28.10.2019

ÖĞRETMEN ADAYLARININ YAPILANDIRMACI ÖĞRENME KURAMI EĞİTİM BİLİMCİLERİ HAKKINDAKİ METAFORİK ALGILARI

THE METAPHORS OF TEACHER CANDIDATES ON ABOUT CONSTRUCTIVE LEARNING THEORY EDUCATIONAL SCIENTISTS

Yükseklisans Öğrencisi, Elif Nur PELİTLİ

Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sınıf Eğitimi Bilim Dalı, Amasya/TÜRKİYE

Doç. Dr. Adem BAYAR

Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Amasya/TÜRKİYE

Article Type : Research Article/ Araştırma Makalesi

Doi Number : <http://dx.doi.org/10.26449/sss.1824>

Reference : Pelitli, E.N. & Bayar, A. (2019). "Öğretmen Adaylarının Yapılandırmacı Öğrenme Kuramı Eğitim Bilimcileri Hakkındaki Metaforik Algıları", *International Social Sciences Studies Journal*, 5(48): 6062-6073.

ÖZ

Bu araştırmanın amacı öğretmen adaylarının yapılandırmacı öğrenme kuramı eğitim bilimcileri hakkındaki algılarını metaforlar yoluyla ortaya çıkarmaktır. Araştırmanın çalışma grubunu, Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenimini sürdüren toplam 86 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri öğretmen adaylarının 'Eğitim bilimci gibidir, çünkü' cümlesini tamamlamasıyla elde edilmiştir. Verilerin analiz edilmesinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğretmen adayları dört tane eğitim bilimci hakkında geçerli metaforlar üretmişlerdir. Bu eğitim bilimciler Jean Piaget, Jerome Bruner, John Dewey ve Lev Vygotsky'dir. Adı geçen eğitim bilimciler hakkında üretilen metaforlar verilen cevaplara göre kategorize edilmiştir. Kategorize edilerek üretilen metaforlar eğitim bilimciler hakkındaki önceki metaforlarla büyük ölçüde benzerlik göstermektedir. Araştırma öğretmen adaylarının dört tane eğitim bilimci hakkındaki metaforlarının daha önceden onların zihninde yer alan şemalarla uyumlu olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Metafor, Eğitim, Bilim, Eğitim bilim, Yapılandırmacı öğrenme kuramı

ABSTRACT

The main purpose of this research of teacher candidates' "constructive learning theory educational scientists" perceptions related to the concept they have is to reveal through metaphor. The study group of this research consists of 86 teacher candidates who have pursuing their education at College of Education, Amasya University. The data has been collected by completing the following sentence: "Educational scientists Is like, because ...". The collected data has been analyzed by the content analysis technique. According to the results of the research, the teacher candidates have produced the current metaphors about four educational scientists. They are Jean Piaget, Jerome Bruner, John Dewey, and Lev Vygotsky. All created metaphors related to these educational scientists have been categorized. These determined metaphors are mostly similar to previous metaphors about educational scientists. It has shown that the metaphors of teacher candidates about four educational scientists are in line with the schemes previously in their minds.

Keywords: Metaphor, Education, Science, Educational science, Constructive learning theory

1. GİRİŞ

İnsanlar, bir düşüncüyü ifade ederken, onu karşısındaki kişi ya da kişilerin anlayabileceği bir yapıya dönüştürmek zorundadır (Pratte, 1981). Bir kavramı daha iyi anlayabilmek ya da anlatabilmek amacıyla daha somut ve elle tutulur bir nesneyi kullanmak daha etkili olmaktadır. Bu nedenle bireylerin gerçek dünya ile etkileşimlerinden biriken doğal ve mantıksal örgüler, daha soyut yapıların açıklanmasında yaşamsal önem taşırlar (Kövecses, 2002). Bu bağlamda soyut yapıların ve kavramların açıklanmasını kolaylaştıracak ve daha somut bir yapıda sunacak yapılara gereksinim duyulmaktadır. Metaforlar da insanların bir düşüncüyü anlatabilmesi için yaygın olarak kullandıkları bir yapıdır (Pratte, 1981).

Bir anlam yapısını başka bir anlam yapısı ile ifade etme işlemi olan metafor, anlam bakımından benzerlikleri olan iki anlamsal yapıyı bir arada kullanma olarak tanımlanmaktadır. Kullanılmakta olan bu iki yapıdan birisi doğrudan diğeri ise dolaylı bir yapıda yer almakta ve metaforu oluşturmaktadır (Steen, 2007). Metafor, ayrıca “soyut kavramlar ile bilinen somut şeyler arasında ilişki kurmak” biçiminde de ifade edilmektedir (Saban, 2004). Metafor Türkçede “mecaz” olarak ifade edilmekte ve “Bir kelimeyi veya kavramı kabul edilenin dışında başka anlamlara gelecek biçimde kullanma” biçiminde tanımlanmaktadır (TDK, 2011).

Metaforlar, yeni anlamlar oluşturmada yaratıcı yolların kullanılması ile oluşur. Yaşamın her alanında bu yaratıcı düşünme meydana gelmektedir ve bu nedenle metaforlar geniş bir biçimde kullanılabilir (Radman, 1997). Metaforlar zihinsel bir fenomendir ve çoğunlukla sözel biçimde ifade edilen bir yapıdır. Ancak, metaforlar birden fazla biçimde ifade edilebilmektedirler. Bu bağlamda metaforlar, sözlü, jest, tonlama ve vurgulama gibi biçimlerde oluşabildiği gibi grafiksel yapılarda da oluşabilmektedir (Cameron ve Law, 1999; Müller ve Cienki, 2009). İnsanlar aile ya da iş yeri gibi ortamlarda, birbirleri ile iletişim kurarken, mutluluk, ilgi gösterme ve onay verme gibi olumlu ifadelerin yanı sıra mutsuzluğu, ilgisizlik ve kabul etmeme gibi olumsuz ifadeleri belirtmekte de metaforları kullanırlar. Dolayısıyla metaforlar, günlük yaşamda insanların kendisini ve diğerlerini nasıl anladığı bağlamında sıkça kullanılmaktadır (Zanotto, Cameron ve Cavalcanti, 2008).

Metaforlar ayrıca, doğru bilgileri ortaya çıkarma gücüne de sahiptir. Metafor kullanma sürecinde bireyler, yaşamları ve deneyimleri ile örüntü oluşturarak farkında olarak ya da olmayarak doğruları ve gerçekleri ifade etmeye eğilim gösterirler (Lakoff ve Johnson, 2003). Metaforların işlevi, “anlamak” olduğundan, eğitimde, öğretme ve öğrenme uygulamaları ile ilgili düşüncelerin yansıtılmasında, deneyim ve anlamın bir yolu olarak kullanılmaktadır (Woon ve Ho, 2005). Metaforlar, son yıllarda gerek sosyal bilimlerde gerekse örgüt analizlerinde artan ilginin konusu ve merkezi olmuştur (Çelikten, 2006). Metaforlar, eğitimin farklı alanlarında kullanılmakta ve çeşitli konu alanlarındaki kuram ve modellerin temelini oluşturmaktadır (Bota, 2009).

Her öğretmen adayı, eğitimin tarihsel gelişimi ve birikimi hakkında bazı temel bilgilere vakıf olmalıdır. Çünkü eğitimin tarihsel gelişimi ve birikimi bilinmeden eğitim ve öğretmenlik mesleğine yönelik sorunlar anlaşılabilir ve doğru çözüm yolları bulunamaz (Akyüz, 2006).

Geçmişten bugüne kadar toplumumuzun vazgeçilmez parçası olan eğitim başlı başına bir ekoldür ve bu ekolün başında bazı liderler vardır. Eğitim bilimci olarak adlandırılan bu bilim insanları eğitime ve eğitim tarihine büyük katkı sağlamışlardır. Gerek kurdukları kuramlar gerek savundukları ideolojilerle eğitimde unutulmaz yerlere adlarını yazdırmışlardır. Bu eğitim bilimciler içinde birçok isim eğitim tarihine ışık tutmuştur. Bunların başında bilişsel gelişim kuramının babası Jean Piaget gelmektedir. Jean Piaget bilişsel gelişimde önemli bir yapıtadır. Piaget’e göre biliş dünyayı öğrenme ve anlamlandırmayı kapsayan zihinsel eylemlerin bütünüdür (Hökelekli, 2008). Ayrıca Piaget beyin ve sinir sisteminin olgunlaşması ve kişinin çevresine uyum sağlaması neticesinde bilişsel gelişimin meydana geldiğini ifade etmiştir (İnanç, Bilgin ve Atıcı, 2008). Diğer taraftan Piaget zekâyı bireyin çevreye uyum sağlaması melekesi olarak tanımlamıştır (Bacanlı, 2011). Yukarıdaki tanımlamalardan da anlaşılacağı üzere bireyin çevresi ile uyumlu hale gelmesi sürecinde aynı zamanda çevreyle başa çıkma durumu da söz konusudur.

Jerome Bruner’e göre ise bir kültürün içinde doğmuş olmak bilişsel gelişim için yeterli değildir. Bilişsel gelişim süreci etkili bir öğretme-öğrenme sürecidir. Öğretici olan kişi çocuğun öğrenimini adım adım ilerleterek şekillendirmelidir. Bu durum zaten yapılandırmacı yaklaşımın da temelini oluşturur. Bruner bilişsel gelişimi bireyin kendisinin farkında olması şeklinde açıklar. Bruner’e göre dil bireyin iletişim kurduğu, tartıştığı temel öğrenmeleri sağladığı bir araçtır (Senemoğlu, 2001).

Amerikalı John Dewey (1859-1952), 20. yüzyılın en saygın ve en popüler felsefecisi ve eğitimcisidir. Onun etkisi yalnız Amerika’da değil, Avrupa ve diğer ülkelerde de kendini göstermiştir. Türk eğitim sistemi hakkında da bir rapor sunan Dewey, pragmatist bir eğitimci olarak bilinir. O, aynı zamanda “iş eğitimi” akımının önemli bir temsilcisidir. Dewey, eğitimle ilgili görüşlerini uygulama fırsatı bulan bir filozoftur. Chicago üniversitesinde çalışırken kendi “Laboratuar Okulu”nu açarak öğretme-öğrenme yöntemlerini denemiştir. Öğretimde “problem çözme” yöntemine dikkat çekmiştir. Eğitim üzerine birçok eser yazmıştır. “Demokrasi ve Eğitim” adlı eserinde eğitimle ilgili düşünceleri temellendirmiştir (Bohnsack, 2003; Kanad, 1948).

Lev Vygotsky ise kuramında çocuğun bilişsel gelişiminde içinde bulunduğu “sosyal çevrenin” önemli rolü olduğunu ileri sürmüştür. Çocuklar, çevresindeki kişilerden ve onların sosyal dünyalarından öğrenmeye

başlamaktadırlar. Çocukların kazandıkları kavramların, fikirlerin, olguların, becerilerin ve tutumların kaynağı sosyal çevredir. O halde bilişsel gelişimin kaynağı, kişisel psikolojik süreçlerden önce, insanlar ve kültür arasındaki etkileşimdir. Vygostky'e göre eğitim, bilişsel gelişim için bir temel değil aynı zamanda sosyokültürel aktivitedir. Vygotsky, insanın düşünme şeklinin psikogenetik ve sosyo-kültürel olarak nasıl geliştiği üzerinde çalışmış olmasına rağmen çalışmasının temeli bireysel gelişimin sosyal kaynakları ve kültürel temelleridir (Moll, 1990).

2. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Metaforlar bir kişinin bir kavramı ya da olguyu algıladığı biçimde, benzetmeler kullanarak ifade etmesidir. Bir kavramı başka bir kavrama benzeterek anlatmak metafor kullanımı anlamına gelmektedir. Metaforlar, bireyin çok soyut, karmaşık ve kuramsal kavram, olgu ya da olayı açıklamada kullanabileceği güçlü bir zihinsel araçtır. Diğer bir deyişle, insanların dünyaya ilişkin bakış açılarının merkezidir (Uğurlu, 2018). Eğitim fakültesindeki bazı derslerin içeriklerine bakıldığında bu derslere yön veren eğitim bilimcilerin bu dersleri oluşturan temel felsefeye fikir taşı koyduğu görülmektedir. İlgili dersleri anlamak aslında eğitim bilimcilerin kuramlarını anlamaktan geçer. Bugüne değin yapılan pek çok çalışmada bu eğitim bilimcilere, değinilmiştir. Şüphesiz bu çalışmalar gereklidir. Ancak eğitim bilimcileri değışmeceli açıdan inceleyen bir araştırma literatürde yoktur. Bu çalışma üniversitede öğretmenlik eğitimi alan öğretmen adayları üzerinden eğitim bilimcilere metaforik açıdan bakmayı sağlamıştır. Yapılan çalışmayla eğitim fakültesinde okuyan öğrencilerin eğitim bilimcilere olan bakış açıları farklı benzetmelerle ortaya konulmuştur.

Bu araştırma öğretmen adaylarının yapılandırmacı öğrenme kuramcıları hakkındaki metaforik algılarını ortaya çıkarmak için gerçekleştirilmiştir. Bu temel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Öğretmen adaylarının yapılandırmacı öğrenme kuramındaki eğitim bilimcilere ilişkin sahip olduğu metaforlar nelerdir?
2. Yapılandırmacı öğrenme kuramındaki eğitim bilimciler hakkındaki metaforlar hangi kategoriler altında toplanabilir?
3. Yapılandırmacı öğrenme kuramında eğitim bilimciler hakkındaki ortaya konan metaforlar literatürdeki metaforlarla benzerlik göstermekte midir?

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Öğretmen adaylarının yapılandırmacı öğrenme kuramındaki eğitim bilimcilere ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarma amacına yönelik olarak gerçekleştirilen bu araştırma nitel araştırma yaklaşımı ile yürütülmüştür. Nitel araştırma yöntemi, sosyal bilim alanlarında neden-sonuç ilişkisi yerine, sosyal gerçekliği kendi içinde ve ortamında bütünsel ve derinlemesine inceleyen yorumlayıcı yaklaşım olarak ifade edilebilir (Husen,1994; Yıldırım ve Şimşek, 1999). Nitel araştırma yaklaşımının temel alındığı çalışmalarda veriler gözlem, görüşme veya doküman analizi teknikleriyle toplanmaktadır. Bu yaklaşımda üzerinde çalışma yapılan konu kendi doğal ortamında ele alınmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bilimsel araştırmalarda derinlemesine bilgi sahibi olmak amacı ile araştırmada nitel araştırma yaklaşımının tercih edilmektedir (Lichtman, 2013). Nitel araştırmalarda derine gidilerek, yüzeyin altındakini çıkartmak esastır (Glesne, 2013).

3.2. Araştırma Deseni

İlgili araştırma nitel araştırma yaklaşımı desenlerinden olgu bilim deseni kullanılarak organize edilmiştir. Olgu bilim deseni yaşanmışlıklar üzerine kurgulanan, aslında birçok kişi tarafından bilinen ancak ne olduğu tam olarak ifade edilemeyen olgu ve olaylar üzerinde durur (Miller, 2003; Yıldırım ve Şimşek, 2013). Nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde yürütülen çalışmalarda metaforların (mecazların) kullanılması; bireylerden derinlemesine görüş alınması, duygu ve düşüncelerinin anlaşılabilmesi için önem arz etmektedir (Girmen, 2007).

3.3. Çalışma Grubu

Nitel araştırma yaklaşımı ile sürdürülen araştırmanın çalışma grubu amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örneklem tekniği kullanılarak belirlenmiştir. Amaçlı örneklem yöntemi ile araştırmada ulaşılmak istenen amaca yönelik belirlenen araçlardan (birey, yazılı materyal, görsel materyal vb) derinlemesine veri elde

edilmesi söz konusudur (Patton, 1987). Ölçüt örneklem tekniğinin kullanılması öncesinde belirlene ölçütler referans alınarak tüm durumlar üzerinde durulmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü ve 2. ve 3. sınıfta eğitimlerini sürdürüyor olmak ölçütlerine göre çalışmanın katılımcıları belirlenmiştir. Bu bağlamda ilgili araştırmacının çalışma grubunu Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi 2018-2019 eğitim öğretim yılı güz döneminde PDR 2. ve 3. sınıf programlarında öğrenimini sürdüren toplam 86 öğretmen adayını oluşturmuştur. Öğretmen adaylarının %76.75'ü (n:66) kız, %23.25 'i (n:20) erkektir. Katılımcıların bölümleri ve sınıf düzeylerine ilişkin dağılımı Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Öğretmen Adaylarının Program ve Sınıf Düzeylerine Göre Dağılımı

Program Türü	Sınıf Düzeyi	Erkek		Kadın		Toplam	
		n	%	n	%	n	%
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	2.Sınıf	12	20	48	7,51	60	27,5
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	3.Sınıf	8	3,25	18	69,23	26	72,5
Toplam		20	23,25	66	76,75	86	100

3.4. Veri Toplama Araçları

Araştırma verileri, yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmıştır. Çalışma grubunun eğitim bilimcilerle ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarmak için "Eğitim Bilimci benzer, çünkü" cümlesini tamamlamaları istenmiştir.

3.5. Veri Analizi

Öğretmen adaylarından yazılı olarak toplanan verilerde öncelikle metafor özelliği olmayanlar ayıklanmıştır. Herhangi bir metafor imgesi içermeyen formlar ile boş bırakılmış formlar elenerek kapsam dışında bırakılmıştır. Öğretmen adaylarından alınan yazılı veriler içerik analizinden geçirilmiştir. Elde edilen veriler incelenerek kodlanmıştır. Kodlama dosyalarından kategoriler oluşturulmuştur (Bogdan ve Biklen, 1992). Kategoriler oluşturulurken kapsam geçerliliği için bir alan uzmanının görüşüne başvurulmuş, ayrıca araştırmacının geçerliliğini arttırmak için katılımcılardan elde edilen ifadeler yer verilmiştir (Miles ve Huberman, 1994). Tablolardaki yüzdeler çalışmaya katılan toplam kişi sayısı (86)'na bölünerek oluşturulmuştur.

3.6. Araştırmacıların Rolü

Son zamanlarda yapılan birçok metaforik algı çalışmasında çok farklı konulara değinilmiştir. Fakat eğitim bilimcilerin metaforik algılarını araştırma konusunda literatürde yeteri kadar çalışma bulunmamaktadır. Araştırmacı bunu fark edip literatüre bu araştırmayı da katmak istemiştir.

Diğer araştırmacı ise Eğitim Fakültesi'ndeki bazı derslerinde bilim insanların hayatları ve kuramları üzerinde durmuştur. Öğrencilerin bu bilim insanlarına yönelik metaforik algılarını merak etmiştir. Bundan dolayı ilgili çalışmayı yapmayı gerek görmüştür.

3. BULGULAR

Araştırmada elde edilen veriler incelendiğinde; eğitim fakültesi ikinci ve üçüncü sınıf PDR programında öğrenim gören 86 öğretmen adayını Jean Piaget hakkında toplam 82 adet geçerli metafor üretmiştir. Araştırmada Jean Piaget'e ait metaforlar *aile imgesi olarak Jean Piaget, eğitim imgesi olarak Jean Piaget, doğa imgesi olarak Jean Piaget ve farklılıkların birleşmesi olarak Jean Piaget* olmak üzere dört ana kategori altında toplanmıştır. Bu metaforların kategorilere göre dağılımı Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Öğretmen Adayları Tarafından Üretilen Jean Piaget Hakkındaki Metaforlar

Kategori	Frekans (n)	Metafor	%
Aile İmgesi Olarak Jean Piaget	25	Anne (3), Dadı (3), Çocuk (10), Büyümüş Bir Çocuk (2), Çocuk Beyni (2), Matruşka, Baba, Koca Bir Çocuk, Çocuk Araştırmacısı, Hareket Eden Bebek	29.06
Eğitim İmgesi Olarak Jean Piaget	22	Zihin Okuyucu (3), Biliş (2), Matematik Öğretmeni, Şema, Okul, Çocuk Gelişimi, Matematik İşlemi, Matematik, Gelişim Dâhisi, Gelişim, Soyut-Somut, Akıl, Düşünce, Daire, Kural, DNA, Merdiven, Merdiven Basamağı, Sınıflandırma	25.58
Farklılıkların Bütünleştirilmesi	19	Araba Motoru (2), Makine, Aşk, Kapalı Kutu, Jilet X-R Cihazı, Pizza, Gülen Yüz Simgesi, Lego Üreticisi, Kum Saati,	22.09

Olarak Jean Piageat		Nemlendirici, Gözlük, İnsanlık, Amerika, Doktor, Kitap, Dürbün, Bisiklet	
Doğa İmgesi Olarak Jean Piageat	16	Dört Element (2), Elma (2), Ağaç, Doğa Adamı, Su, Fidan, Tohum, Dört Yapraklı Yonca, Çınar, Güneş, Işık, Aslan, Galaksideki Yıldızlar, Irmak	18,60
<u>Toplam</u>	82		95,33

Tablo 2’de de görüldüğü gibi öğretmen adaylarının Jean Piageat hakkındaki metaforlar arasında en yüksek frekansa sahip olan *aile imgesi olarak Jean Piageat*’tir. Bu kategoride katılımcılar toplam 25 metafor üretmişlerdir. Bu kategorideki metaforlar anne (3), dadı (3), çocuk (10), büyümüş bir çocuk (2), çocuk beyni (2), matruşka, baba, koca bir çocuk, çocuk araştırmacısı ve hareket eden bebek şeklindedir. İkinci sırayı *eğitim imgesi olarak Jean Piageat* kategorisi izlemiştir. Bu kategoride de katılımcılar 19 metafor üretmişlerdir. Bu kategorideki metaforlar zihin okuyucu (3), biliş (2), matematik öğretmeni, şema, okul çocuk gelişimi, matematik işlemi, matematik, gelişim dâhisi, gelişim, soyut somut, akıl, düşünce, daire, kural, DNA, merdiven, merdiven basamağı ve sınıflandırma şeklindedir. Üçüncü sıra *farklılıkların bütünleştirilmesi olarak Jean Piageat*’tır. Bu kategoride katılımcılar toplam 19 metafor üretmişlerdir. Bu kategorideki metaforlar araba motoru (2), makine, aşk, kapalı kutu, jilet, X-R cihazı, pizza, gülen yüz simgesi, lego üreticisi, kum saati, nemlendirici, gözlük, insanlık, Amerika, doktor, kitap, dürbün ve bisiklet şeklindedir. Dördüncü sırayı da *doğa imgesi olarak Jean Piageat* kategorisi oluşturmuştur. Bu kategoride de katılımcılar 16 metafor üretmişlerdir. Bu kategorideki metaforlar dört element (2), elma (2), ağaç, doğa adamı, su, fidan, tohum, dört yapraklı yonca, çınar, güneş, ışık, aslan, galaksideki yıldızlar ve ırmaktır.

Metaforlar genel olarak aşağıda frekanslarına göre sıralanmıştır.

Tablo 3. Metaforların Frekanslarına Göre Sıralanması

Metaforlar	Frekans (n)	Sıra
Çocuk	10	1
Anne, Dadı, Zihin okuyucu	3	2
Araba Motoru, Biliş, Büyümüş Bir Çocuk, Çocuk Beyni, Dört Element, Elma	2	3
Matruşka, Baba, Koca Bir Çocuk, Çocuk Araştırmacısı, Hareket Eden Bebek, Matematik Öğretmeni, Şema, Okul, Çocuk gelişimi, Matematik işlemi, Matematik, Gelişim dâhisi, Gelişim, Soyut-somut, Akıl, Düşünce, Daire, Kural, DNA, Merdiven, Merdiven basamağı, Sınıflandırma, Makine, Aşk, Kapalı kutu, Jilet, X-R cihazı, Pizza, Gülen yüz simgesi, Lego üreticisi, Kum saati, Nemlendirici, Gözlük, İnsanlık, Amerika, Doktor, Kitap, Dürbün, Bisiklet, Ağaç, Doğa adamı, Su, Fidan, Tohum, Dört yapraklı yonca, Çınar, Güneş, Işık, Aslan, Galaksideki yıldızlar, Irmak	1	4

Tablo 3 incelendiğinde Jean Piageat’i açıklamada kullanılan metaforlardan en çok tekrarlanan metaforun çocuk metaforu olduğu belirlenmiştir. Katılımcılar tarafından 10 kez çocuk, 3 kez anne, dadı, zihin okuyucu, 2 kez araba motoru, biliş, büyümüş bir çocuk, çocuk beyni, dört element ve elma metaforları tekrarlanmıştır. Tabloda görülen diğer metaforlar ise 1’er kez söylenmiştir. Ayrıca, aşağıda Jean Piageat metaforlarına ilişkin bazı öğretmen aday görüşlerine yer verilmiştir.

Çocuk: Jean Piageat çocuk gibidir; çünkü çocuklarla bu kadar uzun vakit geçirmek insanı çocuklaştırır. Ayrıca sempatik ve sevecen bir adamdır. (PDR 2, Kız, 19 Yaş)

Matruşka: Jean Piageat matruşka gibidir; çünkü kuramları birbirini kapsar ve geçiş evreleri vardır. (PDR 2, Kız, 20 Yaş)

Anne: Jean Piageat anne gibidir; çünkü çocuğun bilişinin nasıl işlediği nasıl öğrendiği hakkında çalışmalar yapmıştır. Sabırla onları anlamaya çalışmıştır. (PDR 2, Kız, 19 Yaş)

Jilet: Jean Piageat jilet gibidir; çünkü bilgilerinin, birikimlerinin, görüşlerinin değiştiği her insanda izler bırakır. (PDR 2, Erkek, 20 Yaş)

Dadı: Jean Piageat dadı gibidir; çünkü Piageat meslek yaşamının büyük bir bölümünü çocukları anlayarak, gözleyerek geçirir. Çocukların düşünme biçimini ilk kez ciddiye alan bilim adamıdır. (PDR 2, Kız, 20 Yaş)

Beyin: Jean Piageat beyin gibidir; çünkü bireyin bilişsel gelişimini inceler. (PDR 2, Kız, 21 Yaş)

Gözlük: Jean Piageat gözlük gibidir; çünkü bireyin hayatını bilişsel ve davranışsal olarak irdelediği için daha çok şeyi görmeyi sağlıyor. Ama tabiki tek başına yetersiz. (PDR 2, Kız, 20 Yaş)

Galaksidedeki Yıldızlar: Jean Piaget galaksidedeki yıldızlar gibidir; çünkü galaksidedeki her yıldızın insanlar gibi doğup, gelişip belirli aşamaları geçtiği bilinmektedir. Yıldızın en çok parladığı bir dönem vardır. Ben bu dönemi soyut işlemler dönemine benzetirim. (PDR 3, Kız, 24 Yaş)

Düşünce: Jean Piaget düşünce gibidir; çünkü bilişsel gelişim kuramında genel olarak bilişlerle ilgilenmiştir, zihnin kapasitesine odaklanmıştır. (PDR 3, Kız, 21 Yaş)

Merdiven: Jean Piaget merdiven gibidir; çünkü gelişimi basamaklandırmış ve dönemlere ayırmıştır. (PDR 2, Kız, 20 Yaş)

Aslan: Jean Piaget aslan gibidir; çünkü kuramı diğer psikoloji kuramları arasında lider görünümündedir. Psikoloji alanında adı sıkça geçen bir bilim adamıdır. (PDR 2, Kız, 20 Yaş)

Doktor: Jean Piaget doktor gibidir, çünkü insan yaşantısını psikoloji üzerinden yorumlayıp her dönemin kendine göre mantıksal bir örgüsünden bahsetmiştir. (PDR 3, Erkek, 23 Yaş)

Araştırmada üretilen metaforlar incelendiğinde öğretmen adaylarının Jean Piaget'a farklı anlamlar yükleyerek açıkladıkları ve birbirinden farklı metaforlar ürettikleri görülmektedir. Bu bağlamda her bir metafor Jean Piaget'ın farklı bir özelliğini öne çıkararak açıklamaktadır.

Araştırmada elde edilen veriler incelendiğinde eğitim fakültesi ikinci ve üçüncü sınıf PDR programında öğrenim gören 86 öğretmen adayı Jerome Bruner hakkında toplam 54 adet geçerli metafor üretmiştir. Araştırmada Jerome Bruner eğitim bilimcisine ait metaforlar *eğitim imgesi olarak Jerome Bruner*, *meslek imgesi olarak Jerome Bruner* ve *bir kavram olarak Jerome Bruner* olmak üzere üç ana kategori altında toplanmıştır. Bu metaforların kategorilere göre dağılımı Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Öğretmen Adayları Tarafından Üretilen Jerome Bruner Hakkındaki Metaforlar

Kategori	Frekans (n)	Metafor	%
Bir Kavram Olarak Jerome Bruner	31	Deney (3), Burun (2), Anahtar, Ayna, Alfabe, Ayraç, Bilgisayar Oyunu, Gölge, Ceviz, Bruno Mars, Gömlek, Beyin, Zeka, Saat, Açı, Heceleme, Okuma Kitabı, Fiil, Kıskaç, Kedisever Biri, Robot, Laboratuvar, Tahta Silgisi, Bulmaca, 009, Devamlılık, Bulmak	36.04
Eğitim İmgesi Olarak Jerome Bruner	17	Piaget (5), Biliş (4), Gelişim, Deneysel Psikoloji, Öğretmenlerin Öğretmeni, Bilgi Bulutu, Öğrenme, Geleneksel Öğretmen, Eğitimci, İlk Öğretmen	19.76
Meslek İmgesi Olarak Jerome Bruner	6	Pazarlamacı, Sarraf, Mucit, Sunucu, Kaşif Deney Avcısı	6.97
Toplam	54		62.77

Tablo 4'te de görüldüğü gibi öğretmen adaylarının Jerome Bruner hakkındaki metaforları arasında en yüksek frekansa sahip olan *bir kavram olarak Jerome Bruner* 'dir. Bu kategoride katılımcılar toplam 31 metafor üretmişlerdir. Bu kategorideki metaforlar deney (3) burun (2), anahtar, ayna, alfabe, ayraç, bilgisayar oyunu, gölge, ceviz, Bruno Mars, gömlek, beyin, zeka, saat, açı, heceleme, okuma kitabı, fiil, kıskaç, kedisever biri, robot, laboratuvar, tahta silgisi, bulmaca, 009, devamlılık, bulmaktır. İkinci sırayı *eğitim imgesi olarak Jerome Bruner* kategorisi izlemiştir. Bu kategoride de katılımcılar 17 metafor üretmişlerdir. Bu kategorideki metaforlar Piaget (5), biliş (4), gelişim, deneysel psikoloji, öğretmenlerin öğretmeni, bilgi bulutu, öğrenme, geleneksel öğretmen, eğitimci ve ilk öğretmen şeklindedir. Üçüncü sıra *meslek imgesi olarak Jerome Bruner* 'dir. Bu kategoride katılımcılar toplam 6 metafor üretmişlerdir. Bu kategorideki metaforlar pazarlamacı, sarraf, mucit, sunucu, kaşif ve deney avcısı şeklindedir.

Metaforlar genel olarak aşağıda frekanslarına göre sıralanmıştır (Tablo 5).

Tablo 5. Metaforların Frekanslarına Göre Sıralanması

Metaforlar	Frekans (n)	Sıra
Piaget	5	1
Biliş	4	2
Gelişim, Deneysel Psikoloji, Öğretmenlerin öğretmeni, Bilgi bulutu, Öğrenme, Geleneksel Öğretmen, Eğitimci, İlk öğretmen, Pazarlamacı, Sarraf, Mucit, Sunucu, Kaşif, Deney Avcısı, Anahtar, Ayna, Alfabe, Ayraç, Bilgisayar Oyunu, Gölge, Ceviz, Bruno Mars, Gömlek, Beyin, Zekâ, Saat, Açı, Heceleme, Okuma Kitabı, Fiil, Kıskaç, Kedisever Biri, Robot, Laboratuvar, Tahta Silgisi, Bulmaca,009, Devamlılık, Bulmak	1	3

Tablo 5 incelendiğinde Jerome Bruner’i açıklamada kullanılan metaforlardan en çok tekrarlanan metaforun Piaget metaforu olduğu belirlenmiştir. Katılımcılar tarafından 5 kez Piaget, 4 kez biliş metaforları tekrarlanmıştır. Tabloda görülen diğer metaforlar ise 1’er kez söylenmiştir. Aşağıda Jerome Bruner metaforlarına ilişkin bazı öğretmen adayı görüşlerine yer verilmiştir.

Pazarlamacı: Jerome Bruner pazarlamacı gibidir; çünkü zihinsel gelişimin hakkında bilgi sahibi oldum. (PDR 3, Erkek, 26 Yaş)

Sarraf: Jerome Bruner sarraf gibidir; çünkü bilişsel dönemleri vardır. Eylemsel dönem, imgesel dönem, insanları bilişsel dönemlerine anlamlandırarak sonuca ulaşmaya çalışmış. (PDR 2, Kız, 19 Yaş)

Anahtar: Jerome Bruner anahtar gibidir; çünkü insanların zihinlerini açar. Farklı inişleri çıkışlarıyla size uyum sağlayabilir ve kendinizi ona açmanızı sağlar. (PDR 2, Kız, 19 Yaş)

Sunucu: Jerome Bruner sunucu gibidir; çünkü o çocuklara 3 şekilde sunuş yapıyor. Eylemsel, imgesel, sezgisel dönem olarak ve problem veriyor, çözüm veriyor, ya da ikisini de vermiyor. (PDR 2, Kız, 19 Yaş)

Karga: Jerome Bruner karga gibidir; çünkü kargalar gibi gözlemleyerek öğrenmeyi savunmuştur. (PDR 2, Erkek, 20 Yaş)

Piaget: Jerome Bruner Piaget gibidir; çünkü bilişsel gelişimi evrelere ayırarak anlatmıştır. (PDR 2, Kız, 20 Yaş)

Gömlek Düğmesi: Jerome Bruner gömlek düğmesi gibidir; çünkü sırası önemlidir. Giymek için sırasıyla düğmeleri iliklemek gerekir. (PDR 2, Kız, 20 Yaş)

Tahta Silgisi: Jerome Bruner tahta silgisi gibidir; çünkü eğitim sisteminde pek çok yanlış düzeltilmiş, yeniliklere imza atmıştır. (PDR 3, Kız, 21 Yaş)

Öğretmenlerin Öğretmeni: Jerome Bruner öğretmenlerin öğretmeni gibidir; çünkü yaşantısal öğrenme kuramında öğretmenlerin görevlerinden de bahsetmiş ve onlara yön vermiştir. (PDR 2, Kız, 19 Yaş)

Okuma Kitabı: Jerome Bruner okuma kitabı gibidir; çünkü basamak basamak bilgi artar, öğrenme artar demiştir. (PDR 2, Kız, 20 Yaş)

Araştırmada üretilen metaforlar incelendiğinde öğretmen adaylarının Jerome Bruner’e farklı anlamlar yükleyerek açıkladıkları ve birbirinden farklı metaforlar ürettikleri görülmektedir. Her bir metafor Jerome Bruner’in farklı bir özelliğini öne çıkararak açıklamaktadır.

Araştırmada elde edilen veriler incelendiğinde eğitim fakültesi ikinci ve üçüncü sınıf PDR programında öğrenim gören 86 öğretmen adayı John Dewey hakkında toplam 73 adet geçerli metafor üretmiştir. Araştırmada John Dewey eğitim bilimcisine ait metaforlar *eğitim psikolojisi imgesi olarak John Dewey, bir meslek imgesi olarak John Dewey, bir nesne imgesi olarak John Dewey ve bir kavram olarak John Dewey* olmak üzere dört ana kategori altında toplanmıştır. Bu metaforların kategorilere göre dağılımı Tablo 6 ‘da gösterilmiştir.

Tablo 6. Öğretmen Adayları Tarafından Üretilen John Dewey Hakkındaki Metaforlar

Kategori	Frekans (n)	Metafor	%
Bir Kavram Olarak John Dewey	23	Deney (3), Özgürlük (2), ABD, Köy, Köy Sütü, Köy Enstitüsü, Banka, Rüya, Salep İçindeki Tarçın, Habitat, Ahlak, İnkılap, Kardelen, İçi Boş Ceviz, Toplum, Kıta, Bakış Açısı, Demokrasi, Akarsu, Buluş	26.74
Bir Nesne İmgesi Olarak John Dewey	19	Eldeki Uçurtma, Robot, Ayna, Karavan, Elek, Süzgeç, Ütü, Işık, Kütüphane, Laboratuvar Tüpü, Deney, Laboratuvar, Felsefeli Bir Kitap, Felsefe Taşı, Kitap, Eski Bir Kitap, Alet Çantası, Teknolojik Alet, Oyun Hamuru	22.09
Bir Meslek İmgesi Olarak John Dewey	18	Öğretmen (3), Müdür, Mühendis, Rehber, Filozof, Hayat Koçu, Gardiyan, Köy Enstitüsü Müdürü, Spor Yorumcusu, Gözlemci, Kaşif, Gezgin, Heykeltraş Beyaz Tahta, Yazı, Kral	20.93
Eğitim Psikolojisi İmgesi Olarak John Dewey	13	Eğitim Sistemi (3), Eğitimin Babası (2), Okul (2), Yapılandırma, Eğitim, Eğitimci, İdeal Okul, Atatürk, Atatürk’ün Arkadaşı	15.11
Toplam	73		84.87

Tablo 6’da da görüldüğü gibi öğretmen adaylarının John Dewey hakkındaki metaforları arasında en yüksek frekansa sahip *Bir Kavram Olarak John Dewey’dir*. Bu kategorideki katılımcılar toplam 23 metafor üretmişlerdir. Bu metaforlar deney (3), özgürlük (2), ABD, köy, köy sütü, köy enstitüsü, banka, rüya, salep içindeki tarçın, habitat, ahlak, inkılap, kardelen, içi boş ceviz, toplum, kıta, bakış açısı, demokrasi, akarsu ve buluştur. *İkinci sıra Bir Nesne İmgesi Olarak John Dewey’dir*. Bu kategorideki katılımcılar toplam 19 metafor üretmişlerdir. Bunlar uçurtma, robot, ayna, karavan, elek, süzgeç, ütü, ışık, kütüphane laboratuvar tüpü, deney, laboratuvar, felsefeli bir kitap, felsefe taşı, kitap, eski bir kitap, alet çantası, teknolojik alet ve oyun hamurudur. Üçüncü sıra *Bir Meslek İmgesi Olarak John Dewey’dir*. Bu kategoride katılımcılar 18 metafor üretmişlerdir. Bu metaforlar öğretmen (3), müdür, mühendis, rehber, filozof, hayat koçu, gardiyan, köy enstitüsü müdürü, spor yorumcusu, gözlemci, kâşif, gezgin, heykeltıraş, beyaz tahta, yazı ve kraldır. Dördüncü sıra *Eğitim Psikolojisi İmgesi Olarak İmgesi Olarak John Dewey’dir*. Bu kategoride katılımcılar 13 metafor üretmişlerdir. Bu metaforlar eğitim sistemi (3), eğitimin babası (2), okul (2), yapılandırma, eğitim, eğitimci, ideal okul, Atatürk ve Atatürk’ün arkadaşı metaforudur.

Metaforlar genel olarak aşağıda frekanslarına göre sıralanmıştır (Tablo 7).

Tablo 7. Metaforların Frekanslarına Göre Sıralanması

Metaforlar	Frekans (n)	Sıra
Deney, Öğretmen, Eğitim Sistemi	3	1
Özgürlük, Eğitimin Babası, Okul	2	2
ABD, Köy, Köy Sütü, Köy Enstitüsü, Banka, Rüya, Salep İçindeki Tarçın, Habitat, Ahlak, İnkılap, Kardelen, İçi Boş Ceviz, Toplum, Kıta, Bakış Açısı, Demokrasi, Akarsu, Buluş, Eldeki Uçurtma, Robot, Ayna, Karavan, Elek, Süzgeç, Ütü, Işık, Kütüphane, Laboratuvar Tüpü, Deney, Laboratuvar, Felsefeli Bir Kitap, Felsefe Taşı, Kitap, Eski Bir Kitap, Alet Çantası, Teknolojik Alet, Oyun Hamuru, Müdür, Mühendis, Rehber, Filozof, Hayat Koçu, Gardiyan, Köy Enstitüsü Müdürü, Spor Yorumcusu, Gözlemci, Kaşif, Gezgin, Heykeltıraş, Beyaz Tahta, Yazı, Kral, Yapılandırma, Eğitim, Eğitimci, İdeal Okul, Atatürk, Atatürk’ün Arkadaşı	1	3

Tablo 7 incelendiğinde *John Dewey*’i açıklamada kullanılan metaforlardan en çok tekrarlanan metaforun deney, öğretmen ve eğitim sistemi metaforu olduğu belirlenmiştir. Katılımcılar tarafından 3 kez deney, 3 kez öğretmen, 3 kez de eğitim sistemi metaforları tekrarlanmıştır. Ayrıca 2’şer kez de özgürlük, eğitimin babası ve okul metaforu tekrarlanmıştır. Tabloda görülen diğer metaforlar ise 1’er kez söylenmiştir. Aşağıda *John Dewey* metaforuna ilişkin bazı öğretmen aday görüşlerine yer verilmiştir.

Kaşif: John Dewey kaşif gibidir, çünkü gezer ve gittiği ülkelerdeki eğitim sistemini keşfeder. (PDR 3, Kız, 20 Yaş)

Felsefeli Bir Kitap: John Dewey felsefeli bir kitap gibidir, çünkü okunursa fayda sağlar okunmazsa da hiçbir şey kaybedilmez. (PDR 3, Kız, 25 Yaş)

İdealist Bir Öğretmen: John Dewey idealist bir öğretmen gibidir, çünkü eğitimi daha iyi öğrenmek ve öğretmek adına başta Türkiye olmak üzere birçok ülkeyi dolaşmıştır ve araştırmalarıyla bilgi toplamıştır. (PDR 3, Erkek, 21 Yaş)

Işık: John Dewey ışık gibidir, çünkü gelecek için umut vadeden eğitim çalışmaları vardır. (PDR 2, Kız, 21 Yaş)

Süzgeç: John Dewey süzgeç gibidir, çünkü eğitimi belli bir aşamaya koyup bunları tartışma konusu haline getirmiştir. Eğitimin planlanmasına sayısız katkısı olup, doğru olanı bulmaya çalışmıştır. (PDR 3, Erkek, 21 Yaş)

Türk Öğretmen: John Dewey Türk öğretmen gibidir, çünkü Türk Eğitim Sistemi’ne önemli katkıları olmuştur. (PDR 2, Erkek, 21 Yaş)

Atatürk: John Dewey Atatürk gibidir, çünkü okul hakkında Atatürk ile aynı düşüncelere sahiptir. (PDR 2, Erkek, 21 Yaş)

Okul: John Dewey okul gibidir, çünkü eğitim görüşleri çok önemlidir. Türkiye’de köy enstitüleri hakkında görüşlerini belirtmiştir. (PDR 2, Kız, 20 Yaş)

Köy Sütü: John Dewey köy sütü gibidir, çünkü köy enstitüleri hakkında güzel düşünceleri vardır. (PDR 2, Kız, 20 Yaş)

Eğitimin Babası: John Dewey eğitimin babası gibidir, çünkü onun eğitime dair görüşleri Türkiye olmak üzere birçok ülkenin eğitimine kaynaklık etmiştir. (PDR 2, Kız, 19 Yaş)

Türk Eğitim Sistemi: John Dewey Türk Eğitim Sistemi gibidir, çünkü eğitim sistemimizin temelleri ona dayanıyor. (PDR 2, Kız, 20 Yaş)

Atatürk'ün Arkadaşı: John Dewey Atatürk'ün arkadaşı gibidir, çünkü Atatürk'ün çağrısıyla Türkiye'ye gelip beraber çalışma yapmışlardır. (PDR 2, Kız, 19 Yaş)

Köy Enstitüsü: John Dewey köy enstitüsü gibidir, çünkü düşünceleri, fikirleri önceden ülkemizde olan köy enstitüsü okullarının temellerini atmıştır. (PDR 2, Kız, 20 Yaş)

Özgürlük: John Dewey özgürlük gibidir, çünkü okulsuz toplum aklıma gelmiyor ve okul olmazsa insanın özgür olacağını düşünüyorum. (PDR 2, Kız, 18 Yaş)

Habitat: John Dewey habitat gibidir, çünkü insanın okuldaki bilgileri fayda sağlıyorsa öğrenmeli diyor. Habitatta da uyumlu olanın doğada kaldığı söyleniyor. (PDR 2, Kız, 20 Yaş)

Akarsu: John Dewey akarsu gibidir, çünkü su insan için ne kadar önemliyse Dewey'in eğitim hakkındaki görüşleri de o derece önemlidir. (PDR 2, Kız, 20 Yaş)

Araştırmada üretilen metaforlar incelendiğinde öğretmen adaylarının John Dewey'e farklı anlamlar yükleyerek açıkladıkları ve birbirinden farklı metaforlar ürettikleri görülmektedir. Her bir metafor John Dewey'in farklı bir özelliğini öne çıkararak açıklamaktadır.

Araştırmada elde edilen veriler incelendiğinde eğitim fakültesi ikinci ve üçüncü sınıf PDR programında öğrenim gören 86 öğretmen adayı Lev Vygotsky hakkında toplam 69 adet geçerli metafor üretmiştir. Araştırmada Lev Vygotsky eğitim bilimcisine ait metaforlar bir *sosyal çevre imgesi olarak Lev Vygotsky*, bir *nesne imgesi olarak Lev Vygotsky*, bir *meslek imgesi olarak Lev Vygotsky* ve bir *gıda imgesi olarak Lev Vygotsky* ve bir *hayvan imgesi olarak Lev Vygotsky* olmak üzere beş ana kategori altında toplanmıştır. Bu metaforların kategorilere göre dağılımı Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8. Öğretmen Adayları Tarafından Üretilen Lev Vygotsky Hakkındaki Metaforlar

Kategori	Frekans (n)	Metafor	%
Bir Sosyal Çevre İmgesi Olarak Lev Vygotsky	33	Dil (10), Çocuk Bahçesi (2), Ev(2), Sosyal Dilci, Gelenek, Yakın Çevre, Arkadaş, Çocuk, Lunapark, Park, Etkileşim Sanatsal Söyleşi, Arazi, Sosyetik Biri, Kültürel İnsan Formu, Çevresel Dilci, Dilbilimci, Algı Kavrama, Sevgi, Sosyalizm, Bilgi Genişlemesi, Toplum	38.37
Bir Nesne İmgesi Olarak Lev Vygotsky	14	Sözlük (3), Lego, Ayna, Bina, Top, İskele, Dokunmatik, Cihaz, Mobese Kamerası, Basamak, Kalem, Yardım Düğmesi, Oyun	16.27
Bir Meslek İmgesi Olarak Lev Vygotsky	13	Öğretmen (3), Müdür, Mühendis, Rehber, Filozof, Hayat Koçu, Gardiyan, Köy Enstitüsü Müdürü, Spor Yorumcusu, Gözlemci, Kaşif, Gezgin, Heykeltıraş, Beyaz Tahta, Yazı, Kral	15.11
Bir Gıda İmgesi Olarak Lev Vygotsky	5	Muz, Kahve, Aşure, Yetişen Bir Bitki, Güneş	5.81
Bir Hayvan İmgesi Olarak Lev Vygotsky	4	Kedi, Cıvcıv, Ördek, Bukalemun	4.65
Toplam	69		80.21

Tablo 8'de de görüldüğü gibi öğretmen adaylarının hakkındaki Lev Vygotsky metaforları arasında en yüksek frekansa sahip olan *Bir Sosyal Çevre İmgesi Olarak Lev Vygotsky*'dir. Bu kategorideki katılımcılar toplam 33 metafor üretmişlerdir. Bu metaforlar dil (10), çocuk bahçesi (2), ev (2), sosyal dilci, gelenek, yakın çevre, arkadaş, çocuk, lunapark, park, etkileşim, sanatsal söyleşi, arazi, sosyetik biri, kültürel insan formu, çevresel dilci, dilbilimci, algı-kavrama, sevgi, sosyalizm, bilgi genişlemesi ve toplumdur.

İkinci sıra *Bir Nesne İmgesi Olarak Lev Vygotsky*'dur. Bu kategorideki katılımcılar 14 metafor üretmişlerdir. Bu metaforlar Sözlük (3), Lego, Ayna, Bina, Top, İskele, Dokunmatik, Cihaz, Mobese Kamerası, Basamak, Kalem, Yardım Düğmesi ve Oyundur. Üçüncü sırada *Bir Meslek İmgesi Olarak*

Lev Vygotsky almaktadır. Bu kategorideki katılımcılar 13 metafor üretmişlerdir. Bu metaforlar Öğretmen (2), Muhafif Parti Lideri, İnşaatçı, Rehber, Edward Gondolf, Rehber, Tercüman, Doktor, PDR Uzmanı, Piyanist, Anne, İzci ve Piageat'ın Tersidir. Dördüncü sırada *Bir Gıda İmgesi Olarak İmgesi Olarak Lev Vygotsky* vardır. Bu kategoride katılımcılar 5 metafor üretmişlerdir. Bu metaforlar Muz, Kahve, Aşure, Yetişen Bir Bitki ve Güneştir. Beşinci sırada Bir Hayvan İmgesi Olarak Lev Vygotsky almaktadır. Bu kategoride katılımcılar 4 metafor üretmişlerdir. Bu metaforlar Kedi, Cıvcıv, Ördek, Bukalemundur.

Metaforlar genel olarak aşağıda frekanslarına göre sıralanmıştır. (Tablo 9).

Tablo 9. Metaforların Frekanslarına Göre Sıralanması

Metaforlar	Frekans (n)	Sıra
Dil	10	1
Sözlük	3	2
Çocuk Bahçesi, Ev, Öğretmen	2	3
Sosyal Dilci, Gelenek, Yakın Çevre, Arkadaş, Çocuk, Lunapark, Park, Etkileşim, Sanatsal Söyleşi, Arazi, Sosyetik Biri, Kültürel İnsan Formu, Çevresel Dilci, Dilbilimci, Algı-Kavrama, Sevgi, Sosyalizm, Bilgi Genişlemesi, Toplum, Lego, Ayna, Bina, Top, İskele, Dokunmatik, Cihaz, Mobese Kamerası, Basamak, Kalem, Yardım Düğmesi, Oyun, Muhafif Parti Lideri, İnşaatçı, Rehber, Edward Gondolf, Rehber, Tercüman, Doktor, PDR Uzmanı, Piyanist, Anne, İzci, Piageat'ın Tersisi, Muz, Kahve, Aşure, Yetişen Bir Bitki, Güneş, Kedi, Cıvcıv, Ördek, Bukalemun	1	4

Tablo 9 incelendiğinde Lev Vygotsky 'i açıklamada kullanılan metaforlardan en çok tekrarlanan metaforun dil metaforu olduğu belirlenmiştir. Katılımcılar tarafından 10 kez dil, 3 kez sözlük, 2 kez de çocuk bahçesi, ev, öğretmen metaforları tekrarlanmıştır. Tabloda görülen diğer metaforlar ise 1 'er kez söylenmiştir. Aşağıda Lev Vygotsky metaforuna ilişkin bazı öğretmen adayları görüşlerine yer verilmiştir.

Kalem: Lev Vygotsky kalem gibidir, çünkü dil eğitime önem verir. (PDR 3, Kız, 21 Yaş)

Aşure: Lev Vygotsky aşure gibidir, çünkü kişinin bulunduğu sosyokültürel ortamdan ayrı bir varlık olamayacağını savunur. (PDR 3, Kız, 21 Yaş)

Çocuk Bakıcısı: Lev Vygotsky çocuk bakıcısı gibidir, çünkü ihtiyaç duyulduğunda yardım ederek çocuğun gereksinimlerini karşılar. (PDR 3, Kız, 25 Yaş)

Park: Lev Vygotsky park gibidir, çünkü çevreci görünümü vurgulamış parkta çevreyle alakalı bir şeydir. (PDR 2, Kız, 21 Yaş)

Dilci: Lev Vygotsky dilci gibidir, çünkü dilin önemine yoğunlaşmış ve dilin öneminden bahsetmiştir. (PDR 2, Erkek, 20 Yaş)

Mobese Kamerası: Lev Vygotsky mobese kamerası gibidir, çünkü Piaget'i çok yakından sadece insanı baz alarak yorumlarken Vygotsky daha genel bir açıdan ancak dikkatli gözlemlerle insanın hayatındaki kritik olayların etkisini fark edebilmektedir. (PDR 2, Kız, 20 Yaş)

Piyanist: Lev Vygotsky piyanist gibidir, çünkü tipini Piyanist filminde oynayan oyuncuya benzetirim, burnu filan benziyor bence. (PDR 2, Kız, 19 Yaş)

Arazi: : Lev Vygotsky arazi gibidir, çünkü öğrenmede çevresel faktörleri göz önüne alır. (PDR 2, Kız, 19 Yaş)

Dil: Lev Vygotsky dil gibidir, çünkü bilişsel gelişimde dile çok fazla önem vermektedir. (PDR 2, Kız, 19 Yaş)

Sözlük: Lev Vygotsky sözlük gibidir, çünkü dilin önemi üzerine durmuştur. (PDR 2, Kız, 20 Yaş)

Tercüman: Lev Vygotsky tercüman gibidir, çünkü dilin önemini vurgular. Çocukta dilin doğuştan gelişip gelişmediğini tartışır. (PDR 2, Kız, 19 Yaş)

Lego: Lev Vygotsky lego gibidir, çünkü sahip olduğun yetenekleri kendi çabaların ve emeklerinle geliştirip güçlendirirsin. (PDR 2, Erkek, 19 Yaş)

İskele: Lev Vygotsky iskele gibidir, çünkü çocuğun dil gelişiminin ailesinin destekleriyle gelişeceğini söylemiştir. Nasıl iskele köprü gibiyse Vygotsky de bu şekildedir. (PDR 2, Kız, 21 Yaş)

Dokunmatik Cihaz: Lev Vygotsky dokunmatik cihaz gibidir, çünkü etkileşimli öğrenimden bahseder ve çocuk da öğrenirken çevresiyle etkileşim halindedir. (PDR 2, Kız, 20 Yaş)

Araştırmada üretilen metaforlar incelendiğinde öğretmen adaylarının Lev Vygotsky'e farklı anlamlar yükleyerek açıkladıkları ve birbirinden farklı metaforlar ürettikleri görülmektedir. Her bir metafor Lev Vygotsky 'in farklı bir özelliğini öne çıkararak açıklamaktadır.

4. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmada üretilen metaforlar incelendiğinde öğretmen adaylarının Jean Piageat, Jerome Bruner, John Dewey ve Lev Vygotsky hakkında geçerli birçok metafor ürettiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu dört eğitim bilimci yapılandırmacı yaklaşım öğrenme kuramında önemli çalışmalar yapmış bilim insanlarıdır.

Bilgi ve gerçeklik konusundaki anlamların dönüşümü, öğrenme ve öğretme olgusuna bakış açısını değiştirmektedir. Yapılandırmacılıkta öğrenme, sosyal etkileşimler yoluyla anlam ve modellerin içselleştirilmiş öznel yapısının yeniden oluşturulması olarak algılanmaktadır. Yapılandırmacı öğrenme gerçek bir bağlamda türemek anlamına gelmektedir ve bu şekilde anlamlıdır. Yapılandırmacılıkta öğrenme, daha çok anlam oluşturma olarak görülmekte anlamın ise gerçekliğin etkisi altında ya da doğrudan öğretimle değil, öğrenen tarafından olduğu iddia edilmektedir (Wheatley, 1991; Yurdakul, 2005). Yapılandırmacılar göre öğrenme esnek zaman dilimlerinde, gerçek yaşam durumlarında ve bağlam merkezli yaşantılarla anlam kazanan özgün ilişkiler ve bağlantılarla zenginleşen, çok değişkenli, holografik bir olgu olarak varsayılmıştır. Pozitivist paradigmaya dayanan nesnelci bakış açısındaki bilgi, öğrenme ve gerçeklik pozitivist ötesi paradigmadaki öznelci bakış açısına indirgenmektedir. Yapılandırmacılık, pozitivist anlayışı reddetmekte, bilgi ve öğrenmeyi Kant ve Wittgeistein'nin ileri sürdüğü gibi özneler arası etkileşimlere dayandırmaktadır. Yapılandırmacılıkta bilgi, kişiden bağımsız değil, duruma özgü, bağlamsal ve bireysel anlamlara dayanmaktadır (Novak,1998; Vygotsky, 2002; Yurdakul, 2005). Bu nedenle bireysel anlamlar diğerlerine olduğu gibi kalıplanmış olarak aktarılamaz. Bilgi dıştaki somut dünyanın "içselleştirilmiş öznel temsili" olarak görülmektedir. Bu bağlamda araştırmada ulaşılan metaforlar gibi daha farklı eğitim bilimciler hakkındaki metaforlara da ulaşılması gerekmektedir. Ayrıca öğretmen adaylarının kullandığı mecazlar, güçlü metaforlar eğitim bilimciler hakkındaki temelin üniversite eğitiminde atıldığını göstermektedir.

Araştırma sonuçları kişinin zihninde yer alan şemalarla eğitim bilimcilerin eğitim alanında yaptıkları çalışmaların uyumlu olduğunu göstermiştir. Bu sebeple eğitim bilimciler hakkında doğru metaforlar ortaya çıkmış, kişinin metaforlar aracılığıyla kendi yansıması olan sözcükler eğitim bilimcilerin insanda bıraktığı izleri derinleştirmiştir.

KAYNAKÇA

- Akyüz, Y. (2006). Türk Eğitim Tarihi M.Ö. 1000 -M.S.2018.(30.Baskı). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Bacanlı,H. (2011).Eğitim Psikolojisi.(18.Baskı).Ankara: Pegem A.Yayıncılık.
- Bohnsack, F. (2003). John Dewey.In:Heinz-Elmar Tenorth (Hrsg.) Klassiker der Padagogig.Bd.2:Von John Dewey bis Paolo Freire, 44-60.
- Bogdan, R. C. & Biklen, S.K. (1992). *Qualitative research for education to theory and methods*. Boston: Allyn and Bacon A Division of Simon & Schuster Inc.
- Bota, E. (2009). Why metaphor matters in education. *South African Journal of Education*, (29), 431- 444.
- Cameron, L. (1999). Operationalising 'metaphor' for applied linguistic research. *Researching and applying metaphor*. Editors: M. H. Long & J. C. Richards. p.1-28. Cambridge: Cambridge University Press.
- Clarcken, R. H. (1997). Five metaphors for educators. Paper Presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association (Chicago IL, March 24-28, 1997). <http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/search/detailmini.jsp>.
- Çelikten, M. (2006). Kültür ve Öğretmen Metaforları. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 21 (2), 269-283.
- Girmen, P. (2007). İlköğretim öğrencilerinin konuşma ve yazma sürecinde metaforlardan yararlanma durumları. Yayımlanmamış doktora tezi. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Glesne, C.(2013). *Nitel araştırmaya giriş* (3. Baskı) (Çeviri Editörleri Ali Ersoy- Pelin Yalçinoğlu), Ankara: Anı Yayıncılık.

- Hökelekli, H. (2008). Psikolojiye Giriş. (2. Baskı). İstanbul: Düşünce Kitabevi Yayınları.
- Husen, T. & Postlethwaite T. N. (1994). The International Encyclopedia of Education. (2. Edition). Oxford.
- İnanç B, Bilgin M. & Atıcı M. (2008). Gelişim Psikolojisi. Çocuk ve Ergen Gelişim (12. Baskı). Ankara: PegemA Yayınları.
- Kanad, F. (1948). Pedagoji Tarihi. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Kövecses, Z. (2002). Metaphor: A practical introduction. Oxford: Oxford University Press.
- Lichtman, M. (2013). *Qualitative research in Education: A user's guide*. Sage publications.
- Lakoff, G. & Johnson, M. (2003). *Metaphors we live by*. Chicago: University of Chicago Press.
- Miller, S. (2003). Analysis of phenomenological data generated with children as research participants. *Nurse Researcher*, 10(4), 68-82.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis*. California: Sage Pub.
- Moll, L. C. (1990). Vygotsky and Education Instructional Implications and Applications of Sociocultural Psychology.
- Müller, C. ve Cienki, A. (2009). *Multimodal metaphor: Applications of cognitive linguistics*. Berlin: Gruyter GmbH & Co. KG.
- Novak, J. D. (1998). "Learning, Creating, and Using Knowledge: Concept Maps as Facilitative Tools in Schools and Corporations." Lawrence Erlbaum Associates, Publishers, Mahwah, New Jersey, USA.
- Patton, M. Q. (1987). *How to use qualitative methods in evaluation*. Newbury Park, CA: Sage.
- Pratte, R. (1981). Metaphorical models and curriculum theory. *Curriculum Inquiry*, 11 (4), 307-320.
- Radman, Z. (1997). *Metaphors: Figures of the mind*. Netherlands, Kluwer Academic Publishers.
- Saban, A. (2004). Giriş Düzeyindeki Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretmen Kavramına İlişkin İleri Sürdükleri Metaforlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2, 135-155.
- Senemoğlu, N. (2001). Gelişim Öğrenme ve Öğretim. (25. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- TDK. (2011). Büyük Türkçe sözlük. Türk Dil Kurumu. <http://tdkterim.gov.tr/bts/>
- Steen, G. J. (2007). *Finding metaphor in grammar and usage*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
- Woon, J. & Ho, Y. (2005). Metaphorical construction of self in teachers' narratives. *Language and Education*, 19 (5), 359-379.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (1999). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım A. & Şimşek H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (9. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Uğurlu, Z. (2018). Öğretmen Adaylarının Üniversite Kavramına İlişkin Algılarının Metafor Analizi. *Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*. Sayı 1. Cilt 5.
- Wheatley, G. H. (1991). "Constructivist Perspectives on Sciences and Mathematics Learning". *Science education*, 75(1), 9-21
- Vygotsky, L. (2002). *Thought and Language*. Cambridge: (A. Kozulin tarafından çevrilmiştir) The MIT Press.
- Yurdakul, B. (2005). Yapılandırmacılık, Demirel, Özcan (Editör), *Eğitimde Yeni Yönelimler*, Pegem A Yayıncılık, Ankara: (39- 61)
- Zanotto, M. S., Cameron, L. & Cavalcanti, M. C. (2008). *Confronting metaphor in use: An Applied linguistic approach*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.